

DET SENE KARRIERESKIFT

”Da de andre gik på pension, gik jeg efter stillinger i verdens farligste lande”

Af THEIDI VESTERBERG Foto PETER NORBY OG PRIVATE.

Sent i livet har Anna Eckhoff skiftet en tryk tilværelse med seks børn ud med et udfordrende arbejdsliv i verdens mest farlige krigszoner. I en kommende bog fortæller 73-årige Anna Eckhoff om et usædvanligt seniorliv. Og hun er et bevis på, at det er aldrig for sent at udleve sine drømme.

Middagsheden har lagt sig over ørkenstaten Kuwait. Året er 2006 og Anna Eckhoff sidder alene i en bil på vej mod grænseovergangen til Irak, hvor temperaturen nærmer sig 50 grader. Hun stopper bilen, fylder lommerne i jakken med dollarsedler og fortsætter mod grænsekontrollen. Hun er 59 år gammel, mor til seks, nybagt bedstemor, og et par gange om måneden smugler hun amerikanske dollars ind over grænsen til Irak.

Det lyder som en scene fra en actionfilm, men for Anna Eckhoff var det bare en del af jobbet som administrationschef i minerydningsfirmaet Danish Demining Group. De lokale medarbejdere kunne komme i livsfare, hvis det blev kendt, at de arbejdede for en international organisation. Derfor blev deres løn betalt med knitrende kontanter hævet i Kuwait og skjult i Anna Eckhoffs lommer.

– Når jeg fortæller den historie hjemme i Danmark, bliver folk altid forbavsede. Det er måske heller ikke helt almindeligt, at en midaldrende, dansk kvinde i EDB-branchen, der også er bedstemor og mor til seks børn, smugler penge ind i en af verdens mest farlige konfliktområder. Det er meget langt fra mit trygge familieliv i et rækkehus i Allerød og krævede også mange års tilløb. I dag er jeg lykkelig for, at jeg turde springe ud i det, siger Anna Eckhoff, der trods sine nu 73 år og 13 børnebørn stadig er klar til nye opgaver i udlandet.

I en kommende bog ”Sporskifte – et liv i verdens brændpunkter” fortæller hun sin personlige historie om et usædvanligt seniorliv og om vejen til at udleve sine drømme i en sen alder. Det er også en fortælling om at flytte hjemmefra som næsten 57-årig, før de to yngste børn gjorde det, og starte et helt nyt arbejdsliv som udstationeret i lande som Irak, Afghanistan, Libyen og den russiske republik Ingusjetien. Den slags konfliktområder som de fleste holder sig langt væk fra. Når Anna Eckhoff fortæller om sine oplevelser ude i verden, spørger mange, hvad det egentlig er, der driver hende. I starten var svaret spænding og fare. >

ANNA ECKHOFF, 73 ÅR

Forfatter til bogen ”Sporskifte – et liv i verdens brændpunkter”. Skiftede som 57-årig sin karriere som IT-projektleder ud med missioner i konfliktområder som Afghanistan, Sudan, Irak og Libyen. Bl.a. som udsendt ansvarlig for administration, regnskab og HR for nødhjælpsorganisationer, EU og FN. Mor til 6 og bedstemor til 13.

På bagerste række i en landsbyskole i det sydlige Irak.

På en mission i Irak var det nødvendigt, at Anna lærte at skyde med AK47.

Allerede som barn drømte Anna om at rejse ud i verden. Først som 56-årig begyndte hun for alvor at leve drømmen ud.

Ved en bomuldsfabrik i Sydsudan hvor et af de første ebolaudbrud fandt sted.

Anna fotograferet i Sudan, da der var besøg af to danske ministre.

Med en soldat i Sydsudan (ovenfor) og i Herat i Afghanistan (tv).

Undervisning i at skifte dæk i Sudan.

– Der findes en liste over de meste farlige lande i verden, og hver gang jeg ledte efter en ny mission, gik jeg efter stillinger i de lande, der stod højest på den liste. Senere ændrede motivationen sig. Jeg begyndte at læse historiske bøger om landene, søgte information om deres politiske situation og blev efterhånden meget optaget af strategiske opgaver. Folk, der arbejder i konfliktområder, er ofte drevet af idealisme og vil gerne redde verden. Sådan har jeg det ikke, men jeg vil gerne være med, hvor det rykker, gøre en forskel og se konkrete resultater. Og så føler jeg mig altid mere i live, og hundrede procent til stede, når jeg er ude.

En mor forlader ikke familien

Allerede som barn var Anna Eckhoff fuld af udlængsel og eventyrlyst. Som 13-årig løb hun rundt i barndomsbyen Nakskov, og forestillede sig, hvordan hun blev udtaget til De Olympiske Lege og rejste rundt i eksotiske lande. Først et ægteskab, seks børnefødsler og et langt arbejdsliv som IT-projektleder senere blev drømmen til virkelighed. – Når man er født med en stor eventyrlyst, kan det måske virke mærkværdigt at sætte seks børn i verden, men sådan skulle det være. Det var et instinkt og et stort ønske. Jeg har været så heldig at blive mor til seks fantastiske mennesker, men ethvert valg indebærer også fravalg, og en mor rejser ikke fra sine børn. Så er man en ravnemor, og sådan en ville jeg ikke være. Derfor pakkede jeg drømmene om et liv i udlandet langt væk, siger Anna Eckhoff.

Det virkede som en god beslutning. Især i de svære år, der kom, da hendes mand blev langvarigt syg og fik en alt for tidlig død i en alder af 50 år. Hun stod alene med ansvaret for alle

”Det er måske heller ikke helt almindeligt, at en midaldrende dansk kvinde i EDB-branchen, der også er bedstemor og mor til seks børn, smugler penge ind i en af verdens mest farlige konfliktområder”

børnene og sank ned i pressede hverdage, sorg og lidt meget trøstespisning. En tiltrængt opmuntrende rejse til Cambodia med de to yngste børn i 1999 fik den gamle udlængsel til at banke på igen.

– Cambodia er et fantastisk land. Jeg blev fuldstændig bidt af den hektiske aktivitet i alle gaderne, hvor man konstant var omringet af knallerter, mennesker og et mylder af liv. Vi så en masse spændende steder, gik ture, og det satte noget i gang i mig. Jeg mærkede, at jeg var stærkere end jeg troede, og jeg fik det bedre af at være fysisk aktiv. Eventyret lå lige derude og ventede mig, hvis jeg turde gå efter det, fortæller Anna Eckhoff.

Efter rejsen til Cambodia begyndte hun at gøre meget mere ud af at træne og holde sig i form, og den endelige beslutning om karriereskiftet blev truffet på et kursus i forbindelse med hendes arbejde. Hun skulle fortælle om sine fremtidsdrømme

og kunne tydeligt høre sine egne undskyldninger, forklaringer og ikke mindst frygten for andre menneskers fordømmelse.

– Jeg lød ligesom min mor. Jeg skulle gøre min pligt og måtte ikke svigte mine børn. Nu var jeg også blevet eneforsørger, og jeg var snart i den alder, hvor jeg burde skrue ned for ambitionerne. Jeg vidste ikke, om jeg havde modet til at bryde med alle normerne og rejse fra mine børn, fortæller Anna Eckhoff. Hun fik det sidste skub af en medkursist, der sagde: ”Dine børn er altså gamle nok til at klare sig selv. Vil du leve helt dit liv uden at få opfyldt den drøm, du altid har haft?”

Det var der, beslutningen blev truffet. I hemmelighed gik Anna Eckhoff i gang med at skubbe sin faglighed i retning af administration og regnskab og at klæde sig selv på til et arbejdsliv i udlandet.

Mod alle normer

Tre år senere sad Anna Eckhoff i et ramponeret Aeroflot-fly på vej mod sin første opgave som administrationschef for Dansk Flygtningehjælps flygtningeprogram i Ingusjetien i Kaukasus. På trods af omgivelsernes forsøg på at tale hende fra det, var hun endelig på vej.

– Særligt min mor var forfærdet over min beslutning. Hun mente at jeg havde pligt til at blive hjemme indtil min yngste datter, Anna-Sofie, var færdig med gymnasiet. Hvis jeg ventede, ville jeg være på vej mod de 60 år, så hvis jeg

nogensinde skulle prøve på at forfølge den drøm, så skulle det være nu. Jeg var ikke bekymret for at tage af sted. Søkende og venner ville passe godt på hende, og jeg havde ansat en madmor til det huslige og kom selv hjem på ferie hver sjette uge. Helt galt kunne det ikke gå, og det gjorde det jo heller ikke, fortæller Anna Eckhoff.

Hun kom ind på et af Dansk Flygtningehjælps største programmer i den periode og var stolt af, at hun som uerfaren i en moden alder havde fået et så ansvarsfuldt job. Hun fandt hurtigt ud af, at der er meget ved livet som udstationeret, man ikke kan forberede sig på hjemmefra.

– Fagligt var jeg ikke bekymret. Havde jeg vidst, hvad jeg ved i dag, ville jeg nok have været lidt mere nervøs og med god grund. I de år var faren for at blive kidnappet i Ingusjetien stor. Derfor blev vi konstant overvåget af vagter, som var ansat ved det lokale politi, og de fulgte med os, hver gang vi var på vej til og fra arbejde. Selv når vi var ude at handle og for eksempel skulle ind til grønthandleren, stod de der med AK47’erne og ventede på os. Det skræmte mig ikke, men jeg skulle da lige vænne mig til det.

Senere kom hun selv til at betjene en maskinpistol. Under en mission i Irak var sikkerhedssituationen på et tidspunkt så bekymrende, at sikkerhedsrådgiveren frygtede at deres lokale vagter ville flygte, hvis de kom under et voldsomt angreb. Derfor fik Anna Eckhoff en maskinpistol i hånden, så hun

Anna er altid gået efter de farligste lande, når hun skulle vælge nye missioner. Her er det fra venstre en flygtningelejr i Irak og minefelter i Afghanistan og Sudan

kunne beskytte sig selv.

– Jeg skød både med enkelte skud og automatiske skudsalver, som jeg indtil da kun kendte fra amerikanske actionfilm. Den fornøjelse er der nok ikke mange danske bedstemødre, der har haft, men det var faktisk ret sjovt. Og det var fascinerende at skyde med den berømte og berygtede AK47, siger hun.

Robinson-syndrom og økuller

De første år var alt nyt og meget spændende. Et ophold i Nuba-bjergene i midt-Sudan blev hendes første møde med et afrikansk land. Det var eksotisk og noget anderledes end Allerød. Landskabet var smukt med små landsbyer og strå-tækte hytter på store skovklædte bakker.

– I lejren boede vi også i simple hytter, hvor gekkoerne løb op ad væggene, og rotterne puslede på loftet. Hver morgen tjekkede jeg mine sko for skorpioner, og en aften fik vi besøg af en sort mamboslange i lejren. Efter solnedgang var der ikke andet at lave end at se på stjerner og sludre med de andre internationale medarbejdere. Jeg havde det, som om jeg var på bryllupsrejse. Jeg gik rundt i en stor glædesrus og var helt vild med at bo i lejren.

Til at starte med havde Anna Eckhoff taget orlov fra sin danske arbejdsplads for at have et job og et økonomisk sikkerhedsnet at vende hjem til, hvis hun ikke magtede livet i brændpunkterne. Det skete aldrig. Da hun fejrede sin 60-årsfødselsdag på en mission i Irak, slap hun sikkerhedsnettet og sagde jobbet i Danmark op. Siden er det blevet til ophold i 12 forskellige lande og 10 ansættelser på 15 år.

Igennem årene har hun haft rig lejlighed til at stifte bekendtskab med begrebet økuller eller det, hun selv kalder for Robinson-syndromet. Man lever et meget anderledes liv ude i marken, hvor man arbejder og bor tæt sammen og som regel er fuldstændigt isoleret fra omverden. Ifølge Anna Eckhoff er det lidt som at være med i realityshowet ”Robinson Ekspeditionen”, hvor deltagerne bliver sendt ud på en øde ø for at overleve sammen med en gruppe mennesker, de aldrig har mødt før.

– På en mission er der ikke et ø-råd, som kan stemme deltagerne hjem, eller tændte kameraer, men bortset fra det minder omstændighederne lidt om hinanden. Nogle gange handler det også om at overleve. Også rent socialt. Vi blev konstant sendt på kurser, der skulle gøre os bedre til at håndtere stress og pres, men jeg har alligevel været vidne til mange sammenbrud og skænderier. Nogle bliver aggressive, andre går i hundene eller bryder grædende sammen. Alle kan blive ramt af økuller, ligegyldigt hvor meget selvsigt og styrke man har, siger Anna Eckhoff, der selv har været på kanten et par gange.

Vejsidebomber og seværdigheder

Selvom Anna Eckhoff arbejder med regnskab, administration eller ledelse på et kontor, er det meget langt fra almindeligt skrivebordsarbejde. Hun har været ude på mange missioner blandt lokalbefolkningen og været på historisk og kulturel sightseeing i de lande, hvor det var muligt. Andre gange har hun levet isoleret i ugevis med kriminalromaner som eneste adspredelse eller været lige lovlig tæt på vejsidebomber og angreb. En middag på en restaurant i Kabul blev afbrudt af en flok bevæbnede mænd, der højlydt beordrede alle udenfor. Restaurantens ejer tog hende med væk fra stedet, og det viste sig senere, at det var en slags religiøst politi, der ville tjekke om stedet overholdt koranens regler. Bomber og angreb er sjældne, men muligheden følger med jobbet.

– Som regel falder bomberne langt fra, hvor vi arbejder, men der er altid risiko for, at vi tilfældigt bliver ramt i angreb, hvor vi ikke er målet. I Irak sprang der så mange vejebomber, at vi aldrig kørte en fast rute, så risikoen for angreb eller kidnapning var mindre. Vi kørte altid forskellige veje og bestemte først ruten, lige før vi kørte. Engang skiftede min programchef pludselig mening, og valgte en anden vej. Han var god til at fornemme, hvornår der var fare på færde, og da vi kom hjem, fandt vi ud af, at en dansk soldat var blevet ramt på den vej, vi skulle have kørt på.

Med tiden blev det for farligt at være der. Selv for Anna Eckhoff. Og også for familien, der i perioder har været

”Jeg ved, det har haft stor betydning for alle børnene. Både dengang og som voksne. Jeg har aldrig været den hjemmegående bedstemor, der altid kan træde til, når børnene er syge, og jeg bliver det nok heller aldrig. Jeg tror, at de også har været lidt stolte af mig”

bekymrede for, om hun var i fare. Børnene har besøgt hende i de lande, hvor forholdene var fredelige nok. Anna Eckhoff mener, at det har givet dem et særligt indblik i verdens forskellige kulturer og konflikter. Når børnene i dag ser tilbage på deres mors sporskifte til et liv i udlandet, giver de ikke udtryk for vrede eller skuffelse over, at hun flyttede hjemmefra og valgte, som hun gjorde.

– Jeg ved, det har haft stor betydning for alle børnene. Både dengang og som voksne. Jeg har aldrig været den hjemmegående bedstemor, der altid kan træde til, når børnene er syge, og jeg bliver det nok heller aldrig. Jeg tror, at de også har været lidt stolte af mig. Det er måske lidt sejt at have en mor, der engang har skudt med AK47 og smuglet dollars over grænsen til Irak.

Klar til nye eventyr

Efter et spændende ophold i Libyen og Tunesien for EU rejste Anna Eckhoff hjem til Allerød for to år siden. Selv om hun nu er fyldt 73 år og nyder at være sammen med sine børn og børnebørn, håber hun stadig på at pakke kufferten og rejse tilbage til brændpunkterne. Hun vil gerne blive ved med at rejse, opleve nye kulturer og se historiske steder, men alderen kan gøre det svært at komme ud igen. Også selv om man ifølge loven ikke må diskriminere, og hun både har bevis på et godt helbred og fornylig har bestået en fysisk test, hvor hun skulle gå med 10 kilo sten i rygsækken og en 10 kilo tung pansret vest. Alderen sætter en usynlig grænse, og det bryder Anna Eckhoff sig ikke om. Har vi helbredet og lysten til at bidrage, bør vi også have mulighederne, mener hun.

– Mange af mine jævnaldrende gik på pension, da de fyldte 60 eller 65 år, men i dag lever vi så meget længere, at nogle kommer til at gå rundt i 20 eller 25 år uden at arbejde eller bidrage til samfundet. Det bryder jeg mig ikke om, og det er heller ikke godt for vores samfund. Livet er jo langt. Jeg nåede min drøm i en sen alder, og håber andre seniorer kan gøre det samme. Vi bliver aldrig for gamle til at opfylde drømme eller leve det liv, vi har lyst til at leve. ■

Til graduation hos kollegaen Haleema, som Anna arbejdede med i Kabul.

Anna har seks voksne børn, som her besøger hende i Tunesien, da hun fyldte 70.

Sammen med to børn i flygtningelejren Domiz i Irak i det nordlige Kurdistan.

Indtil videre har Anna arbejdet i 12 forskellige lande. Her har hun fået en medalje fra EU-missionen i Afghanistan.